

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y Cyfarfod: 04/07/2023

Teitl: Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad 2022-2023

Pwrpas yr adroddiad: Rhoi cyfle i Gabinet ystyried y cynnydd a wnaed wrth gyflawni Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi y Cyngor yn ystod 2022-23

Er: Gwybodaeth

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Matthew Vaux, Aelod Cabinet ar gyfer Partneriaethau, Gwasanaethau Tai, Cyfreithiol a Llywodraethu a Diogelu'r Cyhoedd

Cafodd Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad Ceredigion 'Siarad, Gwrando a Gweithio Gyda'n Gilydd' ei gymeradwyo gan y Cabinet ar 04/10/2022 a'i gyhoeddi ar 18/10/2022.

ceredigion.gov.uk/polisi/ymgysylltu_a_chyfranogi_cyngor_sir_ceredigion.pdf

Dyma'r Adroddiad Blynyddol cyntaf sy'n amlinellu ein cynnydd wrth gyflawni'r Polisi.

Mae'r Adroddiad Blynyddol wedi'i atodi fel Atodiad 1. Mae'r adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd y Cynllun Gweithredu sydd wedi'i gynnwys yn y Polisi, ynghyd â'r Dulliau Ymgysylltu a ddefnyddir gan y Cyngor, rhai enghreifftiau o Ymgysylltu'n Barhaus a chrynodeb o'r ymarferion Ymgysylltu, Ymgynghori a 'Hysbysu' a gynhaliwyd yn ystod 2022-23.

Ar ddiwedd yr adroddiad mae adran casgliad wedi'i chynnwys i asesu'r gwelliannau a wnaed dros y flwyddyn ddiwethaf ac i nodi lle mae angen cynnydd pellach wrth symud ymlaen.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam Crynodeb: Hirdymor: Cydweithio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:	Na, nid yw'n cyflwyno newid mewn polisi na gwasanaeth.
Argymhelliad / Argymhellion:	Nodi cynnwys yr adroddiad a lefel y gweithgaredd ymgysylltu a wneir gan yr Awdurdod Lleol.	

Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Er mwyn bod gweithgaredd ymgysylltu a wneir gan yr Awdurdod Lleol yn cael ei fonitro'n briodol.
Trosolwg a Chraffu:	Cyflwynwyd yr adroddiad blynyddol i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ar 12/06/2023.
Fframwaith Polisi:	Strategaeth Gorfforaethol 2022-27
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	<ul style="list-style-type: none"> • Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth • Creu Cymunedau Gofalgar ac Iach • Darparu'r Dechrau Gorau Mewn Bywyd a Galluogi Pobl o Bob Oed i Ddysgu • Creu Cymunedau Cynaliadwy a Gwyrdd sydd wedi'u Cysylltu'n Dda â'i Gilydd
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Dim
Goblygiadau cyfreithiol:	Her gyfreithiol os nad yw Cyngor Sir Ceredigion yn cynnal ymarferion ymgysylltu ac ymgynghori teg.
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo / asedau:	Dim
Risg(iau):	Her gyfreithiol a risg i enw da os nad yw Cyngor Sir Ceredigion yn cynnal ymarferion ymgysylltu ac ymgynghori teg.
Pwerau Statudol:	Deddf Cydraddoldeb 2010 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 Mesur y Gymraeg 2011
Papurau Cefndir:	Dim
Atodiadau:	Atodiad 1- Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad 2022-2023
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Alun Williams, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd
Swyddog Adrodd:	Cathryn Morgan
Dyddiad:	14/06/2023

Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi Ceredigion 'Siarad, Gwrando a Gweithio Gyda'n Gilydd' Adroddiad Blynyddol 2022-2023

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Awdur: Cathryn Morgan, Cydraddoldeb a Chynhwysiant

Deiliad Portffolio: Cyng Matthew Vaux

Cymeradwywyd gan y Cabinet: xx/xx/xxxx

Dyddiad cyhoeddi: xx/xx/xxxx

Ymgysylltu a Chyfranogi Ceredigion

Adroddiad Blynyddol

2022-2023

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r gwaith a wnaed gan y Cyngor yn ystod 2022-23 i gyflawni ein Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi gyda'r nod cyffredinol o wella'r ffordd yr ydym yn ymgysylltu ac yn ymgynghori â'r cyhoedd a rhanddeiliaid eraill.

Pam Ymgysylltu?

Mae ein polisi Ymgysylltu a Chyfranogi, a gymeradwywyd ym mis Hydref 2022, yn nodi sut y byddwn yn siarad ac yn gwrando gyda phawb sy'n byw, yn gweithio neu'n astudio yng Ngheredigion, gan gynnwys pobl nad yw eu lleisiau'n cael eu clywed yn aml.

Mae'n bwysig ein bod yn rhoi cyfle i drigolion a rhanddeiliaid ddweud wrth y Cyngor am eu gwledigaeth eu hunain ar gyfer eu cymunedau ac am yr hyn y maent ei eisiau o ran darparu gwasanaethau.

Mae ein dyletswydd gyfreithiol i ymgynghori wedi'i nodi mewn gwahanol ddarnau o ddeddfwriaeth, gan gynnwys:

- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** - rhaid i'r Cyngor gynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau Llesiant Cenedlaethol.
- **Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021** - rhaid i'r Cyngor annog chyfranogiad y cyhoedd yn ein penderfyniadau.
- **Mesur y Gymraeg 2011** - rhaid i'r Cyngor ofyn i'r cyhoedd am eu barn ar yr effaith y bydd ein penderfyniadau yn ei chael ar y Gymraeg.
- **Deddf Cydraddoldeb 2010** - rhaid i'r Cyngor gynnwys ac ymgysylltu â phobl sy'n rhannu Nodweddion Gwarchoddedig.
- **Rheoliadau Gorchmynion Traffig Awdurdodau Lleol (Gweithdrefn) (Cymru a Lloegr) 1996** - rhaid i'r Cyngor ymgynghori â sefydliadau a bennir yn y Rheoliadau a rhaid iddynt hysbysu pobl sy'n debygol o gael eu heffeithio gan orchymyn traffig.
- **Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013** - rhaid i'r Cyngor gydymffurfio â'r [Cod Trefniadaeth Ysgolion](#) sy'n amlinellu'r egwyddorion y dylid eu hystyried wrth gynnig gwneud newidiadau i ddarpariaeth ysgolion.

Nid yw'n ymwneud â'n dyletswydd gyfreithiol yn unig, fodd bynnag. Mae ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd yn rhoi gwell gwybodaeth i ni i helpu i wneud penderfyniadau. Gall hyn arwain at ganlyniadau gwell i'n trigolion.

ADRAN 1

Cynllun gweithredu: Cynnydd 2022-23

Nod 1: Prif ffrydio gwaith ymgysylltu a chyfranogi effeithiol ar draws Cyngor Sir Ceredigion

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Datblygu pecyn cymorth Ymgysylltu a rhoi hyfforddiant ar sut i'w ddefnyddio i bob Rheolwr Corfforaethol.	<p>Datblygwyd y pecyn cymorth ac mae'r cynnwys yn cael ei brofi ar ymarferion ymgysylltu cyfredol. Mae'r cynnwys wedi'i restru isod:</p> <ul style="list-style-type: none">• Offeryn gwneud penderfyniadau ymgynghori• Templed Ymgysylltu / Ymgynghori• Rhestr wirio Ymgysylltu ac Ymgynghori• Canllawiau fformatau hygyrch• Templed monitro cydraddoldeb• Manylion cyswllt grŵp rhanddeiliaid <p>Cynigiwyd cyngor un-i-un yn ystod 2022-23. Bydd sesiynau grŵp ar ei ddefnydd yn cael eu cyflwyno yn ystod 2023-24.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Cynnal amserlen o ymarferion ymgynghori ac ymgysylltu a gyflawnir gan holl Wasanaethau'r Cyngor.	<p>Cwblhawyd – mae'r amserlen yn cael ei chadw gan y tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant a bydd yn cael ei diweddarau'n barhaus.</p> <p>Cynhaliwyd 5 x ymarfer ymgynghori, 7 x ymarfer ymgysylltu x a 4 ymarfer 'hysbysu' yn ystod 2022-23. Mae mwy o fanylion yn Adran 2 isod.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn
Cyhoeddi Adroddiad Blynyddol Ymgysylltu i fonitro'r datblygiadau wrth i ni newid sut rydym yn ymgysylltu â'r cyhoedd.	<p>Mae'r adroddiad hwn yn bodloni'r gofyniad ar gyfer 2022-23.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn

Nod 2: Sicrhau ein bod yn ymgysylltu â phobl Ceredigion yn y ffordd orau

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Adolygu a diweddarau ein rhestr o grwpiau rhanddeiliaid.	Mae'r rhestr wedi'i hadolygu a'i diweddarau. Ar ôl ei gwirio, bydd yn cael ei hychwanegu at y pecyn cymorth Ymgysylltu ac ar gael i holl staff y Cyngor.	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn
Datblygu'r defnydd o lwyfannau ymgysylltu ar-lein a chynnal y defnydd o ddulliau ymgysylltu nad ydynt yn ddigidol.	Mae'r dudalen we Ymgysylltu ac Ymgynghoriadau corfforaethol yn cael ei hadolygu a bydd yn cael ei diweddarau yn ystod 2023-24. Mae platfform ar-lein - 'Dweud eich dweud Ceredigion' - yn cael ei brofi ond nid yw'n cael ei ddefnyddio'n gyson eto. Mae dulliau ymgysylltu nad ydynt yn ddigidol yn cael eu defnyddio ond nid yn gyson ar draws holl wasanaethau'r Cyngor.	Pob Rheolwr Corfforaethol	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Gwella'r ffordd yr ydym yn rhoi adborth i'r rheini sydd wedi cymryd rhan yn ein hymarferion ymgysylltu.	Mae dull cyson yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a bydd yn cael ei gyflwyno ar draws holl wasanaethau'r Cyngor yn ystod 2023-2024.	Pob Rheolwr Corfforaethol	Coch Dim cynnydd wedi'i wneud

Nod 3: Bodloni ein cyfrifoldebau a'n dyletswyddau statudol o dan ddeddfwriaeth

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Sicrhau bod mecanwaith ar waith fel bod y cyhoedd yn gallu mynychu cyfarfodydd y Cyngor yn bersonol neu o bell drwy system gyfarfod hybrid.	<p>Mae'r mecanwaith yn ei le.</p> <p>Yn unol â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, gall aelodau'r cyhoedd fynychu cyfarfodydd hybrid yn bersonol neu o bell.</p>	Gwasanaethau Democrataidd	Gwyrdd cwblhawyd
Diwygio a diweddarau ein hofferyn Asesiad Effaith Integredig (AEI)	<p>Mae'r offeryn Asesu Effaith Integredig diwygiedig ar gam 'drafft'. Mae'n cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am boblogaeth Ceredigion (<i>Cyfrifiad 2021</i>) ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i swyddogion ystyried ymgysylltu â rhanddeiliaid fel rhan o'r asesiad.</p> <p>Bydd yr offeryn drafft yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet i'w gymeradwyo yn ystod 2023-2024.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Sefydlu system e-ddeisebau a chyhoeddi protocol sy'n nodi sut mae'r Cyngor yn bwriadu ymdrin â deisebau ac ymateb iddynt.	<p>Mae'r Protocol Deisebau wedi'i restru o dan Ran 5 (Codau a Phrotocolau) cyfansoddiad Cyngor Sir Ceredigion. Mae'r cyfansoddiad ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Cyngor - Cyfansoddiad y Cyngor - Cyngor Sir Ceredigion.</p> <p>Mae system e-ddeiseb yn cael ei datblygu ar hyn o bryd a bydd yn cael ei chyflwyno i'r pwyllgorau perthnasol yn fuan.</p>	Gwasanaethau Democrataidd	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed

Nod 4: Cadw llygad ar y datblygiadau a'r arferion gorau diweddaraf ym maes ymgysylltu

Gweithred	Cynnydd	Cyfrifoldeb	Statws RAG
Adolygu a diwygio Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi Cyngor Sir Ceredigion	Cyhoeddwyd y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi cyfredol ym mis Hydref 2022. Bydd yn cael ei adolygu yn 2025, neu cyn hynny os bydd angen.	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn
Cadw pecyn cymorth ymgysylltu yn gyfredol i'r holl staff ei ddefnyddio.	Mae'r pecyn cymorth ymgysylltu yn cael ei ddatblygu Bydd yn cael ei ddiweddarau, ac ar gael i'r holl staff ar ôl iddo gael ei gymeradwyo a'i gyhoeddi ar wefan fewnol y staff.	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Oren rhywfaint o gynnydd a wnaed
Cysylltu â chydweithwyr Ymgysylltu a Chydraddoldeb ledled Cymru.	<p>Mae'r rheolwr Cydraddoldeb a Chynhwysiant yn aelod o Rwydwaith Trechu Tlodi ac Anghydraddoldeb Cymru a Rhwydwaith Arweinwyr Ymgysylltu Cyngorau, y ddau yn cael eu rhedeg gan CLILC.</p> <p>Mae'r tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant yn cyfrannu at gyfarfodydd ymgysylltu a chydraddoldeb rhanbarthol ac ar hyn o bryd mae'n gweithio gyda rheolwyr Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Canolbarth a Gorllewin Cymru ar ymarfer ymgynghori rhanbarthol i baratoi ar gyfer adolygu ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol.</p>	Swyddogion Cydraddoldeb a Chynhwysiant	Gwyrdd gweithred ar y trywydd iawn

ADRAN 2

Dulliau ymgysylltu

Nid oes un ateb 'sy'n addas i bawb' i ymgysylltu. Ein nod yw defnyddio'r math gorau o ymgysylltu ar gyfer y sefyllfa gywir.

Cyflawnir ymgysylltiad parhaus trwy sgwrs barhaus rhwng y Cyngor a'n cymunedau lleol. Weithiau, ymarfer ymgysylltu neu ymgynghori wedi'i dargedu yw'r dull gorau. Mewn achosion eraill, mae gan y Cyngor ddyletswydd gyfreithiol i ddilyn proses benodol i hysbysu'r cyhoedd a rhoi cyfle i gael adborth.

Mae'n dod yn fwy anodd cael barn y cyhoedd ar yr ystod eang o wasanaethau a strategaethau y mae'r Cyngor yn eu darparu. Defnyddir amrywiaeth o dulliau i hyrwyddo ein hymarferion ymgysylltu ac ymgynghori gan gynnwys cyfryngau cymdeithasol, datganiadau i'r wasg, poster, ac e-byst wedi'u targedu at randdeiliaid.

Mae copïau papur o wybodaeth ac arolygon yn aml yn cael eu cynhyrchu. Yn gyffredinol, mae'r rhain ar gael i'w lawrlwytho o'n gwefan neu drwy gais. Maent hefyd yn cael eu dosbarthu trwy e-bost a'u rhoi yn ein Llyfrgelloedd a'n Canolfannau Hamdden. Anogir pob gwasanaeth i ddarparu fersiynau amgen, e.e. Hawdd eu Deall, Print Bras a chrynodebau Person Ifanc. Ymgwymerwyd â hyfforddiant Hawdd ei Ddeall gan 15 aelod o staff ym mis Ionawr/Chwefror 2023 ac mae gan 8 Gwasanaeth y Cyngor bellach fynediad at lyfrgell symbolau helaeth i alluogi rhagor o ddogfennau Hawdd eu Deall i gael eu cynhyrchu a'i gwneud yn haws i bobl ag anawsterau dysgu ymgysylltu â ni.

Mae sesiynau trafod, gweithdai thematig, cyfarfodydd gyda rhanddeiliaid allweddol a sesiynau galw heibio wyneb yn wyneb hefyd yn cael eu cynnig, yn enwedig lle ceisir adborth gan garfan benodol, er enghraifft y Cyngor leuenctid, neu mewn man penodol, er enghraifft llifogydd yn Llanybydder, Llandysul/Pont-Tyweli.

Mae pecyn cymorth Ymgysylltu yn cael ei ddatblygu a bydd hyn yn galluogi dull mwy cyson o ymdrin â'r ffordd y mae'r Cyngor yn ymgysylltu â'r cyhoedd.

Mae 'Dweud eich dweud Ceredigion' - yn cael ei brofi ond nid yw'n cael ei ddefnyddio'n gyson eto. Y nod yw datblygu'r plattform ar-lein hwn fel y gall pobl gofrestru i ddweud eu dweud ar feysydd penodol sydd o ddiddordeb iddynt gan ddefnyddio ystod o offer, er enghraifft byrddau syniadau, straeon, arolygon barn ac arolygon.

Rhai enghreifftiau o Ymgysylltiad Parhaus

Cymerodd **Clic – Canolfan Gyswilt Gwasanaethau Cwsmeriaid** 130,908 o alwadau ffôn yn ystod 2022-23 gydag amseroedd aros ar gyfartaledd ar draws pob llinell yn 2 funud 40 eiliad. Deliodd y Ganolfan Gyswilt â 35,852 o negeseuon e-bost yn yr un cyfnod. Mae cysylltiadau'n amrywio o geisiadau syml am wybodaeth, i atgyfeiriadau ac ymholiadau cymhleth. Mae ymholiadau a chyswilt â'r cyhoedd yn rhoi adborth gwerthfawr i'r Cyngor am y gwasanaethau rydym yn eu darparu ac maent yn rhan o'n sgysiau parhaus gyda phobl sy'n byw, gweithio ac astudio yng Ngheredigion.

Mae **Porth y dinesydd - Fy Nghyfrif** yn galluogi trigolion Ceredigion i sefydlu eu cyfrif eu hunain i weld manylion ar-lein am eu Treth Cyngor, Budd-dal Tai ac Ardrethi Busnes. Mae nodweddion ychwanegol yn cael eu cynnwys yn y porth fel y gall dinasyddion gael y wybodaeth ddiweddaraf am faterion sy'n ymwneud â'r Cyngor sydd o ddiddordeb iddynt.

Mae **cyfarfodydd y Cyngor** ar agor i'r cyhoedd, cyhoeddir yr holl gofnodion ar wefan y Cyngor yn ogystal â chalendr o gyfarfodydd sydd i ddod. Mae hyn yn galluogi aelodau o'r cyhoedd sydd â diddordeb i ddeall sut mae'r Cyngor yn cael ei redeg ac i wybod pa benderfyniadau sy'n cael eu gwneud ar unrhyw adeg benodol.

Mae **Cyngor Ieuenctid Ceredigion** yn cyfarfod ag Uwch Reolwyr ac Aelodau Etholedig bedair gwaith y flwyddyn. Cyflwynir cofnodion eu cyfarfodydd i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu a'r Cabinet, er mwyn sicrhau bod barn pobl ifanc yn cael ei bwydo i'r broses ddemocrataidd.

Mae'r **Fforwm Darparwyr Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc** yn galluogi gweithwyr o'r sector cyhoeddus, y trydydd sector a'r sector addysg bellach i rannu gwybodaeth. Mae aelodau'r Fforwm yn codi heriau sy'n wynebu'r plant, y bobl ifanc a'r teuluoedd yr ydym yn eu cefnogi ac yn gweithio gyda'i gilydd i ddod o hyd i atebion a fydd yn helpu.

Mae **Fforwm Mynediad Lleol Ceredigion** yn cynrychioli rheolwyr a pherchnogion tir, defnyddwyr tir a'r rheini sydd â buddiannau eraill. Mae'r fforwm yn cynghori'r Cyngor a chyrrff eraill ar faterion mynediad a hamdden.

Mae **Fforwm Anabledd Ceredigion** yn galluogi pobl ag anabledd i gyfarfod â swyddogion y Cyngor i drafod materion sy'n bwysig i'r gymuned anabl a'r Cyngor.

Fforwm Cymunedol Lluoedd Arfog Ceredigion yw fforwm i aelodau o'r Lluoedd Arfog a gweithwyr o'r sector cyhoeddus a'r trydydd sector rannu gwybodaeth a heriau a chydweithio i ddod o hyd i atebion a fydd yn helpu.

Mae **Grŵp Gweithredu Lleol Ceredigion - Cynnal y Cardi** yn cynnwys sefydliadau sy'n cynrychioli'r sector preifat, cymunedol a chyhoeddus i sicrhau cynrychiolaeth gytbwys o fuddiannau. Mae aelodau'n gweithio gyda'i gilydd i gefnogi gweithgarwch adfywio gwledig ledled Ceredigion.

Caiff **Fforwm Gofalwyr Ceredigion** ei gydlynu gan dîm y Gofalwyr a chymorth Cymunedol ac mae'n galluogi Gofalwyr di-dâl i siarad am y materion sy'n bwysig iddyn nhw. Mae'r **Gynghrair Gofalwyr** yn grŵp ar wahân sy'n cynnwys gweithwyr proffesiynol o bob sector sy'n cefnogi Gofalwyr di-dâl. Mae'r Fforwm a'r Gynghrair yn rhoi adborth gwerthfawr i'r Cyngor i helpu i wella'r gwasanaethau cymorth a ddarparwn.

Mae **Cysylltwyr Cymunedol** yn cynnal sesiynau galw heibio rheolaidd ledled Ceredigion, sy'n agored i bawb. Maent yn cefnogi'r cymunedau y maent yn gweithio ynddynt ac yn gweithio gyda phobl i ddatblygu ystod o rwydweithiau, gweithgareddau a digwyddiadau. Mae'r gweithgareddau hyn yn eu galluogi i nodi angen heb eu diwallu ac adborth i wasanaethau perthnasol.

Mae **Swyddog Heneiddio'n Dda Ceredigion** wedi bod yn casglu adborth gan bobl hŷn ar wahanol agweddau ar fywyd wrth i ni fynd yn hŷn yng Ngheredigion. Mae hon yn broses barhaus a bydd yn bwydo i mewn i hunanasesiad Oed-gyfeillgar a fydd yn cyfrannu at gynllun gweithredu Oed-gyfeillgar. Bydd hyn yn galluogi'r Cyngor i ddod yn aelod o'r Rhwydwaith Cymunedau Oed-gyfeillgar yng Nghymru.

Mae cyfarfodydd **Pathfinder** yn dod â phartneriaid ynghyd mewn ardaloedd daearyddol penodol i drafod materion sy'n wynebu plant a theuluoedd yn eu cymunedau. Mae cynrychiolwyr byrddau ieched, y sector cyhoeddus a'r sector cymunedol yn gweithio gyda'i gilydd i gynllunio darpariaeth y dyfodol o ran rhianta a chymorth i deuluoedd sy'n seiliedig ar adborth gan y teuluoedd y maent yn gweithio gyda nhw bob dydd.

Cynghorau Tref a Chymuned sydd agosaf at y cyhoedd o ran diwallu anghenion lleol. Mae Aelodau Etholedig yn eistedd ar eu Cyngor Tref neu Gymuned lleol, sy'n rhoi llinell gyswllt uniongyrchol i'r Cyngor Sir i'r materion a'r heriau sy'n wynebu ein cymunedau lleol.

Ymarferion ymgysylltu a gynhaliwyd yn 2022-23

Cynhaliwyd saith ymarfer ymgysylltu wedi'u targedu yn ystod 2022-23. Roedd rhai yn cael eu rhedeg gan y Cyngor yn unig a rhai yn cael eu rhedeg mewn partneriaeth ag eraill wrth i ni geisio lleihau 'blinder ymgynghori'. Bydd adborth o'r ymarferion hyn yn cyfrannu at ddatblygu cynlluniau a strategaethau yn y dyfodol.

1. Datblygu Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol i ddarparu cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (Mai/Mehefin 2022)

Cynhaliodd Tyfu Canolbarth Cymru (Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Powys) ymarfer ymgysylltu mewnol ac allanol i wahodd barn ar sut y dylid defnyddio Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU dros y 3 blynedd nesaf.

Nifer yr ymatebion: 176 o ymatebion i arolwg ar-lein ynghyd â dros 150 o randdeiliaid a fynychodd weminar ac 20 o sefydliadau sy'n aelodau o Bartneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru.

Beth nesaf: Defnyddiwyd ymatebion i helpu i lunio blaenoriaethau lefel uchel Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol Canolbarth Cymru 2022-25. Mae'r Cynllun yn rhoi arweiniad i fusnesau a sefydliadau lleol sy'n dymuno gwneud cais am gyllid o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU.

2. Llifogydd yn Llanybydder, Llandysul a Phont-Tyweli (Mehefin - Awst 2022)

Cynhaliodd Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol ymgysylltiad 12 wythnos a gynhaliwyd mewn partneriaeth â Chyfoeth Naturiol Cymru a Chyngor Sir Caerfyrddin i ofyn barn y cyhoedd i gael gwell dealltwriaeth o'r effaith y mae llifogydd yn ei chael ar y cymunedau.

Nifer yr ymatebion: 124 (58: Llanybydder a 66: Llandysul/Pont-Tyweli).

Beth nesaf: Bydd ymatebion yn bwydo i gam nesaf y gwaith ac yn ffurfio rhan o wneud penderfyniadau y bydd Cyfoeth Naturiol Cymru a Llywodraeth Cymru yn eu gwneud i ddylunio a gweithredu cynllun lleihau risg o lifogydd.

3. Arolwg Cyflogaeth a Sgiliau Canolbarth Cymru (Gorffennaf - Medi 2022)

Ymgysylltiad 7 wythnos a gynhelir gan Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Canolbarth Cymru (Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Powys) i fod yn sail i Gynllun Cyflogaeth a Sgiliau Canolbarth Cymru 2022-25.

Nifer yr ymatebion: 69 (73% o Bowys / 27% o Geredigion)

Beth nesaf: Lanswyd Cynllun Cyflogaeth a Sgiliau Canolbarth Cymru 2022-25 ym mis Mawrth 2023. Mae'r Cynllun yn nodi sectorau allweddol a sgiliau a blaenoriaethau ar gyfer buddsoddiad rhanbarthol i gefnogi swyddi a thwf yn rhanbarth Canolbarth Cymru.

4. Addysg ôl-16 (Hydref 2022)

Cynhaliodd Ysgolion a Diwylliant 4 wythnos o ymgysylltu â busnesau, rhieni, disgyblion ysgolion cynradd ac uwchradd a myfyrwyr prifysgol. Gofynnwyd i'r ymatebwyr am eu barn am yr ystod o gyrsgiau a'r math o ddarpariaeth sydd ei hangen ar gyfer dysgwyr ôl-16.

Nifer yr ymatebion: 1,307 i'r arolwg ar-lein.

Beth nesaf: Bydd yr ymatebion yn bwydo i mewn i'r adolygiad o ddarpariaeth ôl-16 yng Ngheredigion.

5. Defnydd o Adeiladau'r Cyngor yn y dyfodol (Rhagfyr 2022/Ionawr 2023)

Cynhaliodd Economi ac Adfywio ymgysylltiad 8 wythnos gyda'r cyhoedd i ofyn am eu barn ar y ffordd orau o ddefnyddio prif swyddfeydd y Cyngor yn y dyfodol.

Nifer yr ymatebion: 533 (508 i'r arolwg ar-lein a 25 i fersiwn bapur). Cafwyd ymatebion ychwanegol hefyd drwy Clic.

Beth nesaf: Bydd adborth yn cael ei ystyried, ochr yn ochr ag adborth gan staff y Cyngor a data ar ddefnyddio desgiau ac ystafelloedd cyfarfod mewn ardaloedd swyddfa hybrid pilot.

6. Aseiad Strategol Trosedd ac Anhrefn (Ionawr – Mawrth 2023)

Cynhaliodd Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion ymgysylltiad 8 wythnos i gasglu barn am drosedd ac anhrefn yn y sir.

Nifer yr ymatebion: 89 o ymatebion i'r arolwg ar-lein, 3 ymateb ar arolwg papur a 9 ymateb o ddigwyddiad Cyngor Ieuenctid Ceredigion.

Beth nesaf: Bydd yr ymatebion yn sail i Gynllun Cyflawni Diogelwch Cymunedol Ceredigion sy'n ceisio amddiffyn cymunedau lleol rhag trosedd a helpu pobl i deimlo'n fwy diogel.

7. Cynllun Gweithredu Dementia Ceredigion (Chwefror/Mawrth 2023)

Cynhaliodd ein rhaglen Llesiant Gydol Oed 6 wythnos o ymgysylltu â'r cyhoedd, gyda phwyslais arbennig ar bobl hŷn, i sefydlu sut yr ydym yn gwneud a beth y gallwn ei wneud i wella bywydau pobl sy'n byw gyda dementia a'r rheini sy'n gofalu amdanynt.

Nifer yr ymatebion: 35 o'r arolwg ar-lein ynghyd â 10 o sesiynau galw heibio mewn 6 lleoliad ar draws y sir. Casglwyd ymatebion ychwanegol o ymweliadau wyneb yn wyneb â 5 grŵp/cartref gofal, sesiynau ffocws gyda darparwyr gwasanaethau a 55 x galwadau fideo un i un.

Beth nesaf: Bydd ymatebion yn bwydo i ddatblygiad Cynllun Gweithredu Dementia Ceredigion.

Ymarferion ymgynghori a gynhaliwyd yn 2022-23

Cynhaliwyd pum ymarfer ymgynghori i gael adborth y cyhoedd ar gynlluniau neu gynigion penodol. Cyflwynwyd canlyniadau'r ymarferion ymgynghori i'r Cabinet ochr yn ochr â'r cynllun neu'r polisi terfynol. Mae'r holl gynlluniau a pholisïau a gymeradwywyd bellach wedi'u cyhoeddi ar wefan y Cyngor (ar wahân i'r Strategaeth Mamolaeth a Blynnyddoedd Cynnar ar gyfer Canolbarth Cymru a fydd yn cael ei chyflwyno i'r Cabinet ar 06/06/23).

1. Adroddiad Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant (Mai/Mehefin 2022)

Cynhaliodd Ysgolion a Diwylliant ymgynghoriad 4 wythnos i geisio barn partïon a chanddynt fuddiant ar adroddiad drafft yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant. Roedd y ddogfen ddrafft yn seiliedig ar ganlyniadau asesiad helaeth argaeledd gofal plant yng Ngheredigion.

Nifer yr ymatebion: 17

Effaith yr Ymgynghoriad: Roedd pobl yn cytuno'n gyffredinol â chynnwys yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant. Mae'n debyg bod hyn oherwydd yr ymgynghoriad helaeth a gynhaliwyd yn 2021-22 i fod yn sail i adroddiad yr asesiad. Datblygwyd y cynllun gweithredu yn unol â'r ddogfen wreiddiol.

2. Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi (Gorffennaf-Medi 2022)

Cynhaliodd Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd ymgynghoriad 8 wythnos i ofyn am farn partïon a chanddynt fuddiant ar sut y dylai'r cyngor ymgysylltu â'r cyhoedd ac i ofyn am adborth ar y polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad drafft.

Nifer yr ymatebion: 112

Effaith yr Ymgynghoriad: Diwygiwyd y polisi terfynol mewn ymateb i'r adborth a gafwyd.

3. Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar Canolbarth Cymru (Gorffennaf/Awst 2022)

Cynhaliwyd ymgynghoriad rhanbarthol 13 wythnos gan Awdurdodau Lleol Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro a Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda i ofyn am farn partiön a chanddynt fuddiant ar y strategaeth hon sy'n canolbwyntio ar gymorth integredig yn ystod 7 mlynedd gyntaf bywyd plentyn.

Nifer yr ymatebion: 137

Effaith yr Ymgynghoriad: Gwnaed gwelliannau i'r strategaeth yn seiliedig ar adborth a gafwyd.

4. Strategaeth Gorfforaethol Ceredigion 2022-27 (Awst/Medi 2022)

Cynhaliodd Polisi, Pherfformiad a Diogelu'r Cyhoedd ymgynghoriad 5 wythnos i ofyn barn trigolion Ceredigion ar Strategaeth Gorfforaethol ddrafft Cyngor Ceredigion a'r camau y byddwn yn eu cymryd i gyflawni ein Hamcanion Llesiant Corfforaethol arfaethedig dros y 5 mlynedd nesaf.

Nifer yr ymatebion: 51

Effaith yr Ymgynghoriad: Cafodd gwelliannau a wnaed o ganlyniad i'r ymgynghoriad eu hymgorffori yn y ddogfen derfynol.

5. Cynllun Llesiant Lleol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion 2023-28 (Hydref 2022-Ionawr 2023)

Cynhaliodd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion ymgynghoriad 14 wythnos i ofyn am adborth gan y cyhoedd ar gynnwys y Cynllun Llesiant Lleol drafft ar gyfer Ceredigion. Roedd y Cynllun drafft yn seiliedig ar ganlyniadau asesiad helaeth, gan gynnwys ymgynghori, a gynhaliwyd yn 2021-22 ar gyflwr llesiant yng Ngheredigion.

Nifer yr ymatebion: 34 o arolygon wedi'u cwblhau, ynghyd ag adborth o sesiynau ffocws gydag 16 ysgol a Chyngor Ieuenctid Ceredigion. 7 ymateb manwl gan sefydliadau lleol a chenedlaethol a 15 ymateb ar y wal syniadau ar 'Dweud eich Dweud'.

Effaith yr Ymgynghoriad: Ymgorfforwyd sylwadau ac adborth yn y ddogfen derfynol a byddant hefyd yn gwella datblygiad y cynllun cyflawni manwl.

Ymarferion 'hysbysu' a gynhaliwyd yn 2022-2023

Mewn rhai achosion, mae gan y Cyngor ddyletswydd i hysbysu'r cyhoedd am gynnig a rhoi ffordd i bartïon a chanddynt fuddiant ymateb. Cynhaliwyd pedwar ymarfer 'hysbysu' yn ystod y cyfnod.

1. Cais am Gofrestru Maes Erw Goch

Mae'r holl ohebiaeth, gan gynnwys cofnodion cyfarfodydd y Cabinet sy'n ymwneud â'r mater hwn, wedi'u rhestru ar wefan y Cyngor

Nifer yr ymatebion: 2

2. Gorchmynion Rheoleiddio Traffig Arbrofol

Gwnaed dau Orchymyn Rheoleiddio Traffig Arbrofol i gadw a diwygio nifer o fesurau rheoli traffig a gyflwynwyd yn flaenorol yn ystod pandemig Covid-19 yn Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi a Cheinewydd trwy Orchmynion Rheoleiddio Traffig Dros Dro.

Nifer yr ymatebion: 34, ynghyd â thrafodaethau gyda'r Fforwm Anabledd

3. Cynlluniau Pensaer ar gyfer Ysgol Ardal Gymunedol Dyffryn Aeron

Cynhaliwyd noson agored ar gampws Theatr Felin-fach i bobl weld cynlluniau'r pensaer oedd hefyd ar gael ar wefan y Cyngor.

Nifer yr ymatebion: 48

4. Cau Llwybr Troed Ysgol Uwchradd Aberaeron

Rhestrir copi o'r Gorchymyn Rheoleiddio Traffig, ymatebion a sylwadau ar ymatebion gan y Cyngor ar wefan y Cyngor. Mae pob ymatebydd hefyd yn cael ymateb ysgrifenedig gan y Cyngor.

Nifer yr ymatebion: 8

Casgliad

Dyma'r Adroddiad Blynyddol cyntaf ar gyflawni Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi newydd y Cyngor 'Siarad, Gwranddo a Gweithio Gyda'n Gilydd'.

Mae llawer yn cael ei wneud i ymgysylltu â thrigolion a rhanddeiliaid, ond mae'r dull corfforaethol o weithredu yn anghyson. Fel arfer, cyflwynir adborth ar ein hymgyrchoedd ymgysylltu ac ymgynghori i gyfarfodydd y Cabinet ac mae angen gwneud mwy i sicrhau ein bod yn datblygu mecanwaith i adrodd yn ôl yn gyson i'r rheini sydd wedi rhannu eu barn.

Mae nifer yr ymatebion i ymgyrchoedd wedi'u targedu yn isel ar y cyfan. Cafodd y Cyngor ei feirniadu am ddiffyg gweithgareddau ymgysylltu yn ystod pandemig Covid-19, ond ar ôl Covid mae pryderon bod y lefel uwch o ymgynghori eisoes yn arwain at flinder ymgynghori a gorlwytho.

Mae'r gyfradd ymateb ar gyfer ymgynghoriadau cyhoeddus y DU yn 0.7% ar gyfartaledd ac fe wnaeth rhai o'n hymgyrchoedd ymgysylltu ac ymgynghori gyflawni hyn, er enghraifft ein 'Defnydd yn y Dyfodol mewn Adeiladau'r Cyngor' (0.75%). Nid ydym yn dibynnu ar ymatebion arolygon yn unig, fodd bynnag, ac ni allwn seilio ein cyfradd llwyddiant yn unig ar nifer yr ymatebion i arolygon. Mae rhai ymgyrchoedd wedi'u targedu at ardaloedd penodol, er enghraifft 'Llifogydd yn Llanybydder, Llandysul a Phont-Tyweli', byddai hyn yn lleihau nifer yr ymatebion a ragwelir. Byddai dadansoddiad pellach o lefel, math a ffynhonnell yr ymatebion yn ddefnyddiol, ond mae hyn yn anodd gydag adnoddau cyfyngedig.

Mae enghreifftiau da o ymgysylltu parhaus wedi'u rhestru ar dudalennau 7 ac 8 ac mae angen i ni wneud mwy gyda'r adborth gwerthfawr gan y grwpiau rhanddeiliaid hyn fel bod eu barn yn cyfrannu at gyd-destun ehangach ar draws holl wasanaethau'r Cyngor.

Rydym yn gweithio gyda llawer o bartneriaid strategol, ac mae hyn yn rhoi cyfle da i ni rannu adnoddau a lleihau blinder ymgynghori. Gall gweithio gydag eraill arwain at rai anghysondebau, ond bydd pecyn cymorth ymgysylltu corfforaethol cadarn yn helpu i fynd i'r afael â hyn.

Defnyddir ystod o ddulliau i ymgysylltu â'n cymunedau yng Ngheredigion ac mae'n bwysig ein bod yn parhau i ddatblygu dulliau ymgysylltu arloesol gan gydnabod bod yr adnodd ar gyfer y gwaith hwn yn gyfyngedig.

Er gwaethaf yr heriau hyn, mae gennym ddyletswydd glir i ymgysylltu ac ymgynghori â'n rhanddeiliaid ac mae angen i ni gynnal cydbwysedd rhwng dulliau ar-lein, copïau papur a chyfleoedd wyneb yn wyneb fel y gall trigolion a rhanddeiliaid gymryd rhan yn effeithiol gyda phenderfyniadau'r Cyngor.

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	4 Gorffennaf 2023
LLEOLIAD:	Hybrid/Siambr y Cyngor
TEITL:	Adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol ynghylch Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi 2022-2023
DIBEN YR ADRODDIAD:	Darparu adborth y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol yn dilyn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mehefin 2023

CEFNDIR:

Cafodd Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi Ceredigion 'Siarad, Gwranddo a Gweithio Gyda'n Gilydd' ei gymeradwyo gan y Cabinet ar 04/10/2022 a'i gyhoeddi ar 18/10/2022. Cadarnhaodd Swyddogion mai dyma'r Adroddiad Blynyddol cyntaf sy'n amlinellu ein cynnydd wrth gyflawni'r Polisi.

Ar ôl trafod ac ystyried yr Adroddiad Blynyddol, cytunodd yr Aelodau ar y canlynol ac argymhellwyd bod y Cabinet yn gwneud y canlynol:

- cytuno ar gynnwys Adroddiad Blynyddol y Polisi Ymgysylltu a Chyfranogi 2022-2023

Yn amodol ar ystyried y canlynol:

1. Mewn perthynas â Nod 2, *Sicrhau ein bod yn ymgysylltu â phobl Ceredigion yn y ffordd orau*, Gweithred: Gwella'r ffordd yr ydym yn rhoi adborth i'r rheini sydd wedi cymryd rhan yn ein hymarferion ymgysylltu, Cynnydd: Mae dull cyson yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a bydd yn cael ei gyflwyno ar draws holl wasanaethau'r Cyngor yn ystod 2023-2024, Cyfrifoldeb: Pob Rheolwr Corfforaethol – mae'r statws RAG yn goch, dim cynnydd wedi'i wneud,
 - Cytunodd yr Aelodau y dylai cyfranogwyr yr holl ymarferion ymgysylltu dderbyn y canlyniadau
 - Bod adroddiad monitro sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr.

Y Cynghorydd Rhodri Evans
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol